

1. Emilia och kung Oskar

Kung Oskar är en envåldshärskare som alltid vet vad som är bäst för alla i hans land, en liten ö mitt i havet. Men när kungen blir sjuk vet folket inte vad de ska göra.

Teman: Makt, demokrati

Om övningarna:

- Ordlådan: Innehåller centrala begrepp att samtala om tillsammans med barnen.
- Frågelådan: Här finns diskussionsfrågor att använda i gruppen. Välj en eller flera som passar barnens ålder, intressen och erfarenheter.
- Aktivitetslådan: Här hittar du lekar och kreativa aktiviteter kopplade till filmens innehåll och teman.
- Upptäckarlådan: Innehåller förslag på saker att utforska, studera eller experimentera med, ofta med koppling till naturen.

Bild: Barnboksinstitutet

Vissa övningar kräver ingen förberedelse, andra lite planering och material. Anpassa innehållet efter gruppens behov och använd gärna visuellt stöd som bilder och tecken för att underlätta förståelsen och göra samtalen mer levande.

Ordlådan

Makt betyder att någon har möjlighet att bestämma över något eller någon annan. Om ett barn bestämmer reglerna i en lek, har det barnet makt i just den leken. Den som har makt kan använda den på olika sätt. Makt kan användas på ett rättvist sätt, så att alla får vara med och ha det bra. Men makt kan också användas på ett orättvist sätt, så att vissa inte får vara med eller känner sig utanför.

Demokrati betyder att alla får vara med och bestämma. Om ni ska välja vilken lek ni vill leka på dagis, får alla barn säga vad de vill leka. Sedan röstar ni, och den lek som flest barn vill leka blir den ni väljer. Alla får säga sin åsikt och att ni bestämmer tillsammans. Även om det inte alltid blir precis som man själv vill, har man fått vara med och säga vad man tycker, det är det som är demokrati.

Delaktighet betyder att alla får vara med och påverka, och att alla faktiskt får vara med i olika skeden av beslutsfattandet. Demokrati är när alla får säga sin åsikt, och delaktighet är när man också får vara med och bestämma på riktigt.

Frågelådan

Vad betyder det att bestämma? Fundera tillsammans:

- Vad betyder det att få bestämma något?
- Hur kan man göra så att det blir bra för alla när man får bestämma?

Prata om olika platser, vad får barn bestämma och vad får vuxna bestämma?

- I Finland
- På biblioteket
- På dagis
- Hemma
- I ditt eget rum

Aktivitetslådan

Kungen befaller

Börja leken med att du "befaller" barnen att göra några rörelser, till exempel hoppa eller klappa händerna. Sedan får barnen turas om att vara "kungen" och ge en befallning till de andra. Använd gärna en krona som rekvisita, det gör leken extra rolig! Syftet med leken är att barnen får öva på att uttrycka sig tydligt och att lyssna och följa instruktioner. Innan ni börjar, prata gärna om vad som är okej att bestämma, kom överens om några enkla regler tillsammans.

Samtalsfrågor efter leken:

- Hur känns det att få bestämma?
- Hur känns det när någon annan bestämmer?
- Varför måste vuxna ibland bestämma?
- Vad får barn bestämma?

Musikkrona

En krona skickas runt i ringen medan musiken spelar. När musiken stannar får den som håller i kronan bestämma en rörelse som alla gör tillsammans. Material: En krona och musik.

Påståendeövning med rörelse

Barnen får välja mellan två alternativ genom att gå till olika delar av rummet. Markera tydligt var varje alternativ finns.

Exempel på påståenden:

- Glass eller tårta
- Äpple eller apelsin
- Gunga eller sandlåda
- Sommar eller vinter
- Simma eller spela fotboll

Syftet med övningen är att barnen får uttrycka sina egna åsikter och känna att det är okej att tycka olika. Prata gärna om:

- Hur känns det att välja något själv?
- Står jag kvar vid min åsikt även om andra väljer något annat?
- Du kan själv hitta på fler alternativ som passar just din barngrupp.

Upptäckarlådan

Barnmöte – barnen får vara med och rösta

Genom ett barnmöte får barnen öva på att vara med och fatta beslut tillsammans. Välj två alternativ att rösta om – till exempel vilken bok ni ska läsa.

Så här kan ni rösta:

- Handuppräckning – ett enkelt och snabbt sätt att se vad gruppen tycker.
- Sluten omröstning – om tid och material finns.

Barnen får i tur och ordning gå till ett bord och rösta. Då får varje alternativ en färg, och barnen röstar genom att dra ett streck på en röstsedel med den färg som motsvarar deras val.

Material: Två färgpennor (olika färger för varje alternativ), röstsedlar (små papper eller lappar), en låda att lägga röstsedlarna i.

FINLANDSSVENSKT
FILM
CENTRUM